

LA PLATAFORMA PER
LA LLENGUA MEREIX
UNA MENCIÓ

Josep Gifreu

Periodista i professor de
comunicació a la UPF

De set en set

Lluís
Muntada

Poder lingüístic

Avui és Santa Llúcia, la santa que ens conserva la vista i que il·lumina una gran tradició, la Festa de les Lletres Catalanes. Iniciada en la clandestinitat per l'editor Josep M. Cruzet el 1951, ha estat organitzada cada any per Òmnium Cultural des de la seva fundació el 1961. Ha simbolitzat, sens dubte, l'exaltació més important del poder de la llengua en la seves múltiples capacitats de creació i d'expressió. El seguiment de cada Nit permet de marcar un itinerari fidedigne de la turmentada història del país, però també de l'esforç contumaç de la nostra societat civil –editors, escriptors, creadors, responsables d'Òmnium i lectors– per arrebassar parcel·les del poder negat sobre la pròpia llengua.

LA HISTÒRIA RECENT DE LA LLENGUA catalana posa de manifest quin ha estat i és encara l'autèntic nucli del conflicte que afecta l'estatus, les polítiques de la llengua i l'ús del català arreu del territori i més enllà (per exemple, a Europa). Com demostrà diàfanament la sentència del Constitucional de 2010 sobre el nou Estatut de Catalunya, el nucli del conflicte és sobre qui mana en el món de les paraules. Sobre qui ostenta el poder de la llengua de la nació i, per tant, sobre la nació.

LA HISTÒRIA DE LES LLUITES de la nació catalana per unes polítiques de reconeixement de la llengua pròpia reafirma sota dictadures o democràcies precàries que el poder lingüístic s'adquireix exercint-lo. Ningú regala reconeixements absoluts. A manca d'un estat protector, els catalans hem après a anar guanyant territoris. És la tàctica del futbol americà. Avui toca guanyar les lletres, demà les ciències i demà passat el ciberespai. Avui, lluitar per l'etiquetatge, demà per la ràdio en català i demà passat per les webs de les grans empreses.

ELS CATALANS I CATALANES hem après el joc del poder lingüístic distribuït. Tots portem un capital lingüístic preciós i precari. Que es deteriora ràpidament si no s'usa. Tots podem ser militants i cooperants d'una causa vital, com és la

JORDI SOLER

preservació i dignificació de la llengua nacional minoritzada. Hi ha multituds de catalans i catalanes de tots els Països Catalans i de la diàspora que s'organitzen i que lluiten diàriament per exercir més poder i control sobre les condicions de normalitat del català.

LA SOCIETAT CIVIL CATALANA ha après a erigir i sostenir entitats i iniciatives especialitzades en l'activisme lingüístic. Òmnium Cultural –com Acció Cultural del País Valencià i l'Obra Cultural

La societat civil catalana ha après a erigir i sostenir entitats i iniciatives especialitzades en l'activisme lingüístic

Balear a les Illes– n'ha estat el paradigma. Però, a la vista de com la democràcia espanyola negava el reconeixement i la protecció del català, la reclamació de més poder lingüístic ha aglutinat noves iniciatives cíviques. A Catalunya, el cas de la Plataforma per la Llengua mereix una menció singular.

AMB MÉS DE SIS MIL SOCIS i col·laboradors, Plataforma per la Llengua acaba de celebrar els seus primers 20 anys. Partint del precedent de La Crida dels anys 80, la seva evolució des del nucli de Gràcia fins a la maduresa actual com a l'"ONG del català", la situa avui com la principal multiplataforma de defensa civil de la llengua. Activisme estratègic, reflexió informada, mobilització còmplice, innovació contínua solen ser trets específics de la seves actuacions lingüístiques. La seva darrera proposta apunta al cor del problema. S'ha inventat un premi per votació popular (que no s'atorgarà a la Nit de les Lletres Catalanes) per identificar i senyalar l'"Enemic del Català 2014".

Violència transversal

La violència provinent del món del futbol és utilitzada com a exorcisme social i polític. El maig del 2014 vam veure com el comportament racista d'una seguidora del Llagostera, que per a més inri també era empleada del FC Barcelona, va ser contestat amb el tancament del camp del Llagostera i, per part del Barça, amb l'acomodament laboral d'aquesta dona. L'exemplaritat d'aquella reacció amagava que hi ha centenars d'estadis que no han estat clausurats encara que quaranta mil goles juntes hi entonin càntics xenòfobs, i amagava també que el Barça no sol acomiadar cap jugador ni cap directiu per declaracions o actituds vexatòries. La contradicció és escandalosa: la societat ha castigat l'actitud d'aquella dona però ha tancat els ulls davant de, posem per cas, la desena de morts que les bales de goma i els gasos lacrimògens van causar el mes de febrer passat quan la Guàrdia Civil va disparar contra uns immigrants exhausts que nedaven per salvar la seva vida tot intentant arribar a territori espanyol de l'Estret de Gibraltar.

El recent assassinat d'un seguidor del Deportivo i els apunyalaments de dos aficionats del PSG dimecres passat a Barcelona alimentaran aquesta tècnica d'ocultació i, al mateix temps, reforçaran l'acceptació popular de la violentíssima llei de seguretat ciutadana aprovada pel PP. No es pot reduir el tot social a la part futbolística. El fet innegable és que, en els nostres dies, no hi ha res tan transversal ni socialment més ben repartit que la violència. La violència dels explotadors; dels intimidadors; dels corruptes; dels que han convertit la tortura en principi d'estat; la violència que es practica ens esferes supersticiosament considerades immaculades (com ara el món de la cultura o la universitat); la violència de decisions judicials que mantenen privilegis; la violència implícita d'una Constitució assentada en una pota militar superior a la democràcia; la violència de mitologies fantasmals com la dels petits nicolassos o d'evasors fiscals aclamats...

¿El futbol com a metàfora de la realitat? Noooo! És justament a l'inrevés: la realitat com a metàfora del futbol.

EN
SÍSIF

Jordi
Soler

